

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΠΑΣΚΑΔΙΑ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Πέντε Πηγάδια...

Την τελευταία του φάση την έπροφερε με δάκρυα κι' όλο το χωριό, άντρες και γυναίκες, ξύλαφαν μέσα στην έκκλησια, άλλα ξύλαφαν μπό χαρά κι' από άναγκαλισμό και φιλότοναν γραδιάζαν ή νέας με τον άλλον για την άνασταση του Χριστού καὶ γιὰ την άναστασι τοῦ νόμιμα τῆς οὐλαβούμενής Ήπειρίας.

Ο παπάς ζητούσε πάντα στον ιερό για να λητοτελώσῃ τη λειτουργία καὶ τὸ χωριό ἀρχος να βγάνεται από τὴν έκκλησια φαμίλιες-φαμίλιες. Ήρθαν έβγαναν ή μεγαλείτερες ή φαμίλιες κι' υπέροχα ή μιρούτερες, κι' από τις φαμίλιες πάλι πρότιν έβγαναν οἱ γερόντοι μὲ τὶς γηγένει καὶ παραπότινοι οἱ νεοί κι' οἱ νεαῖς καὶ τὰ παιδιά. Πρώτοις-πρώτοις θήγηκαν ὁ προστότος τοῦ χωριού, ὁ γέρος Λιόλιος, γέρος μὲ ἑδόνα μήτραν πέτρες χρόνια καὶ πλευτεροῦ στὴν οάρη του καὶ μέ κάπαστρο μαλλά καὶ μὲ κάπαστρα μακριά μοντάστρα, κρατούντας μὲ τὸ ζερβά τοῦ γέρου τὴν ἀπόρη τῶν λαμπάδα κι' ἀκούποντας μὲ τὸ ἄλλα σὲ μᾶς φεζάρικη καὶ γοντρητή πατερίτα.

Αποτίσω έρχονταν δύο παιδιά τοι, ἀπάντι μέσον σούρατά κι' οι σαματαντείς χρονών τὸ κανένα, δύο παντομέμενά ἀγγύνια, έφταν νηφάδες ἀπό παιδιά καὶ δύο ἀγγύνοντες καὶ καμιά εἰσοδος ἀγγύνια ἀπό εἰσοδος χρονών καὶ κάπιο. Απ' τὰ ἔπιπλα πέτρες παιδιά τοῦ γεροποιεστοῦ, ποὺ δὲν ήταν στὴν έκκλησια, δύο ήταν πεθαμένα καὶ τοια ξενιτεμένα, κι' από τὰ τρία πάλι τὸ ένα ήταν θελεόντης στὸν Ελληνικὸν στρατό.

Τραύμασε μπροστα ὁ γεροποιεστός, σαν σημιτάρι καπαδοῖ, κι' ἔρχονταν δύο τὸ χωριό κοντά του, μὲ τὰ κεριά στὰ ζέρια ἀναψεύμενα. "Ήταν νόχια βαθεῖα κι' δὲ ἀγύρωνός δὲν εἶχε ξεπούλει ἀδόμα από τὴν κορυφὴ τῶν Τζονέμερων. Άλλα μᾶς φωτεινή ανδλασιά, απλωμένη ἀπό τὸ πορφούριν τὸ Περιστεροῦν ὡς ἀπάνω στὰ Γάννινα, έξεινε πάσι τ' ἀστέρι, ποὺ τὸ δέντρον γένεσαν να βγῆ."

Ανάμεσα ἀπ' τὴν έκκλησια καὶ τὸ χωριό εἶνα ένα μεγάλο δεντρόφυτο σιάδο. "Έκει σταμάτησαν δλοι κι' ἔκαμαν ἔνα μεγάλο κύκλῳ νά μαλήσουν γιὰ τὸν πόλεμο. "Ένα ψυλὸς ἀγέρακο, ποὺ τριαστὸς ἀπό τὸ χωριό, έφερε τὴ μοσχομυούδια τῶν ἀρινῶν, ποὺ θέντονταν στὶς αὐλές τῶν σπιτιῶν.

— Τά μάθαναν;

— Τί κανούνε;

— "Αληνίνη πάσι τοὺς τοπικοὺς τ' ἀδέρφια μας τοὺς Τούρκους;

— "Οἴο καὶ καλά. Νικήθηκαν οἱ Τούρκοι στῆς "Άρτας τὰ γεφῆν. Τοὺς ποάσισε ὁ Κίτσιος ὁ Μπότσαρης.

— Τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες πόλεμο...

— Καιώνει Σύνη, νά μήν πεθάνεις ποτέ, μὲ τὰ παλληκάρια ποὺ βγάζεις! "Εօν στὰ παλλὰ τὰ χρόνια, έσω καὶ τώρα!

— Πόσοι ἀρχιγοὶ ήταν στῆς "Άρτα;

— Διού. Ο Κίτσιος ὁ Μπότσαρης κι' ο Κώστας ὁ Σιέχος. Ο Μπότσαρης κλείστηκε στῆν "Άρτα κι' ὁ Σιέχος πέρασε τὸ ποτάμι καὶ πήρε τὰ πλευρά τῶν Τούρκων. Τότε οἱ Τούρκοι βάρσεαν μὲ ὅλα τους τὰ δυνατά νά πάρουν τὴν "Άρτα γιὰ νά κλείσουν τὸ Σιέχο μέσα στὸ Τούρκακο, άλλα τὰ ποάσισε τὸ Μπότσαράκι κι' ἔστι σκόρπισαν κι' διονύση - φύγη - φύγη.. Τότε ὁ διού μας δὲ στρατός πέρασε τὸ γεφέντιον τῆς "Άρτας καὶ τὰ Λέσβα, τὴν Κανέττα καὶ τὰ Πέντε Πηγάδια.

ΕΛΕΙΩΝΕ ή ἐξκλησία. "Ο πατάς στεκόταν μπροστά στὴν Θράσια Πλῆν κι' ἀγαῖος: «Α' εύζων τῶν ἄγιων Πατέρων ήμων...». Έλεγε: «Χριστὸς ἀνέστη ἐν νεκροῖς θανάτου...».

"Όλο τὸ χωριό σταυροφορούταν καὶ διπλὴν χαρὰν τηρούσσηνταν στὸ πόδισσοπό του. Τέτοια χαρούμενη Λαμπτῷ δὲ θυμόναν παντες ήταν ίδη ἐκεῖ θέρι. Τελευτώντας οἱ πατάς τὸ τελετώπιον του «Χριστὸς ἀνέστη», είπε:

— Χριστὸς ἀνέστη, χωριανοί! Καὶ τοῦ χρόνου νά είμεστε καλά! Κι' ὁ Μεγαλοδύναμος νά μᾶς φέρῃ καλά τ' ἀδέρφια μας ποὺ πολεμούνταν στὸ γεφέντιον τῆς Πλάτανας στὸ Λούρο, στην Πρέβεζα καὶ στὰ

— Ηράκλεια, την τάραντασι του Χριστοῦ καὶ γιὰ την άναστασι τοῦ Ηρακλείου για την οὐλαβούμενής Ήπειρίας.

Ο παπάς ζητούσε πάντα στον ιερό για να λητοτελώσῃ τη λειτουργία καὶ τὸ χωριό ἀρχος να βγάνεται από τὴν έκκλησια φαμίλιες-φαμίλιες. Ήρθαν έβγαναν ή μεγαλείτερες ή φαμίλιες πάλι πρότιν έβγαναν οἱ γερόντοι μὲ τὶς γηγένει καὶ παραπότινοι οἱ νεοί κι' οἱ νεαῖς καὶ τὰ παιδιά. Πρώτοις-πρώτοις θήγηκαν ὁ προστότος τοῦ χωριού, ὁ γέρος Λιόλιος, γέρος μὲ ἑδόνα μήτραν πέτρες χρόνια καὶ πλευτεροῦ στὴν οάρη του καὶ μέ κάπαστρο μαλλά καὶ μὲ κάπαστρα μακριά μοντάστρα, κρατούντας μὲ τὸ ζερβά τοῦ γέρου τὴν ἀπόρη τῶν λαμπάδα κι' ἀκούποντας μὲ τὸ ἄλλα σὲ μᾶς φεζάρικη καὶ γοντρητή πατερίτα.

Αποτίσω έρχονταν δύο παιδιά τοι, ἀπάντι μέσον σούρατά κι' οι σαματαντείς χρονών τὸ κανένα, δύο παντομέμενά ἀγγύνια, έφταν νηφάδες ἀπό παιδιά καὶ δύο ἀγγύνοντες καὶ καμιά εἰσοδος ἀγγύνια ἀπό εἰσοδος χρονών καὶ κάπιο. Απ' τὰ ἔπιπλα πέτρες παιδιά τοῦ γεροποιεστοῦ, ποὺ δὲν ήταν στὴν έκκλησια, δύο ήταν πεθαμένα καὶ τοια ξενιτεμένα, κι' από τὰ τρία πάλι τὸ ένα ήταν θελεόντης στὸν Ελληνικὸν στρατό.

Τραύμασε μπροστα ὁ γεροποιεστός, σαν σημιτάρι καπαδοῖ, κι' ἔρχονταν δύο τὸ χωριό κοντά του, μὲ τὰ κεριά στὰ ζέρια ἀναψεύμενα. "Ήταν νόχια βαθεῖα κι' δὲ ἀγύρωνός δὲν εἶχε ξεπούλει ἀδόμα από τὴν κορυφὴ τῶν Τζονέμερων. Άλλα μᾶς φωτεινή ανδλασιά, απλωμένη ἀπό τὸ πορφούριν τὸ Περιστεροῦν ὡς ἀπάνω στὰ Γάννινα, έξεινε πάσι τ' ἀστέρι, ποὺ τὸ δέντρον γένεσαν να βγῆ."

Ανάμεσα ἀπ' τὴν έκκλησια καὶ τὸ χωριό εἶνα ένα μεγάλο δεντρόφυτο σιάδο. "Έκει σταμάτησαν δλοι κι' ἔκαμαν ἔνα μεγάλο κύκλῳ νά μαλήσουν γιὰ τὸν πόλεμο. "Ένα ψυλὸς ἀγέρακο, ποὺ τριαστὸς ἀπό τὸ χωριό, έφερε τὴ μοσχομυούδια τῶν ἀρινῶν, ποὺ θέντονταν στὶς αὐλές τῶν σπιτιῶν.

— Τά μάθαναν;

— Τί κανούνε;

— "Αληνίνη πάσι τούς τοπικούς τ' ἀδέρφια μας τούς Τούρκους;

— Οἴο καὶ καλά. Νικήθηκαν οἱ Τούρκοι στῆς "Άρτας τὰ γεφῆν. Τούς ποάσισε ὁ Κίτσιος ὁ Μπότσαρης.

— Τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες πόλεμο...

— Καιώνει Σύνη, νά μήν πεθάνεις ποτέ, μὲ τὰ παλληκάρια ποὺ βγάζεις! "Εօν στὰ παλλὰ τὰ χρόνια, έσω καὶ τώρα!

— Πόσοι ἀρχιγοὶ ήταν στῆς "Άρτα;

— Διού. Ο Κίτσιος ὁ Μπότσαρης κι' ο Κώστας ὁ Σιέχος. Ο Μπότσαρης κλείστηκε στῆν "Άρτα κι' ὁ Σιέχος πέρασε τὸ ποτάμι καὶ πήρε τὰ πλευρά τῶν Τούρκων. Τότε οἱ Τούρκοι βάρσεαν μὲ ὅλα τους τὰ δυνατά νά πάρουν τὴν "Άρτα γιὰ νά κλείσουν τὸ Σιέχο μέσα στὸ Τούρκακο, άλλα τὰ ποάσισε τὸ γεφέντιον τῆς "Άρτας καὶ τὰ Λέσβα, τὴν Κανέττα καὶ τὰ Πέντε Πηγάδια.

Σκοτώθηκαν πολλοί. Τούρκοι;

— Σὺν πόσοι ἔπεισαν δτ' τοὺς δικούς μας;

Μετριόνταν οἱ Τούρκοι τρεῖς φορές καὶ λείπονταν τὰς ηεραντικές, μετριόνταν τὰς ηεραντικές, μετριόνταν τὰς ηεραντικές;

— Σὺν τί άνθηδοποιούνται νέκταρος οἱ Κίτσιος ὁ Μπότσαρης κι' διάστας ὁ Σιέχος;

— Ο' ένας μᾶ πιθανὴ ἀνθηδοποιος, μικρὸς μᾶ πιθανὴς, μετριόντας θεριανόντας. Διὸ Τούρκοις μπορεῖς νά κρεμάστης ἀπὸ τὰ πουτατάς του!

— Χαρού στὶς μάνες ποὺ τοὺς ἔσπαμαν!

— Οργεπορούστης, ποὺ είλε σταθῆ κι' ἀφορηγάραζαν τὰς έλεγαν οἱ πιθανοί, φάναζε;

— Ωρέ πιαδία! Ποιούς σᾶς τὶς ἔφερε απτές τὶς κουβέντες; Μή μιλάτε, μικρὸς πιαδία μου, διπος θέλει να φοράδια σας, καὶ σᾶς δοκιμάστη θέος...

— Ελεύ άλιθεια, μπλάστη, αιώνια πάντα την πιαδίαν την Τούρκων πέρασαν κι' αὐτῷ δύσθιτη χωριζόμενης διαβατήρια καὶ τράβηξαν κατά τὰ χωριά τους!

— Τοὺς είλες μὲ τὰ μάτια σου έσοι: τὸν έψωτηρος ὁ γεροποιεστός με δυσποτία;

— Τοὺς είδα καὶ μίλησα μαζί τους καὶ ποιούσαν δὲν είλειν διάλιτα;

— Ποια μέρα ηεραντικής η ποια μέρα φίξης, ποια μέρα πιαδίτης; Ζανάπωτηρε;

— Ωρέ, δὲν ἔχει κανένας ἀπὸ σᾶς ἀματατα: βονοφόρησός ὁ γεροποιεστός πινγμένος ἀπὲ της ζαρά του. Ή Πιασαλά θέλει άρινιά, οἱ "Αηγώνηγες κατοίκια, οἱ γάιοι κοιλαρία κι' η λευτερίαν ηοντερέαν"; Δεν ἔχει κανένας ἀπὸ σᾶς ἀματατα για νά φίξησε καὶ νά χαρετεσιμειε τὴ λευτερία;

— Ωρέ, δὲν ἔχει κανένας ἀπὸ παλιρούτονού φέρο, μᾶ πιληποτιστόλα: ζανάπωτηρε;

— Αἱ τόποι, γέρος μπλάστη ποιούσαν δὲν είλειν δέντρα της Εγνατίας. Μά δέντρον πιαδίτης ή πιαδίτης στὸν έναντι της Εγνατίας;

— Αἱ τόποι, γέρος μπλάστη ποιούσαν δὲν είλειν δέντρα της Εγνατίας;

— Διάν' τ' ἀρνί;

— Μωρό, έχεις ἀματατα, γέρος-Τόλαιαν;

— Μᾶ δέντρο πλάχη τὸ μακαρίτη της.

— "Αφορά τὰ κλάματα, γέροντα, καὶ σύρε νά οσοι δύος τ' ἀρνί...

— Ολο τὸ χωριό ήταν τελόληδη ἀπ' τὸ χαρά του. Απὸ τὰ λόγια, ἀπὸ τὰ φερούσαν, ἀπὸ τὸ περπάτημα, νόμιζε κανένας πώς όλος έχεινος ὁ κάσσωμος είλε φάει τὸ ζουρλόχορτο. "Εξι κι' αὐτὰ τὰ λαυαπούδια, ποι δέντρο πιορούσαν νά καταλάβουν καλά-καλά τὰ θάντη λευτεριά, φωνάζαν φαλμαδικά:

— "Εγίνε φωμέικο! Καλημέρα σας! "Εγίνε φωμέικο! Καλημέρα σας!

— Μωρέ, Πιασαλά μᾶς την ἔστειλε ὁ Μεγαλοδύνων τὴ χαρά της λευτεριάς μας, έλεγε ο ἔνας.

— Τέτοιο καλό δέντρον νάρισσαν νάρισσαν νάρισσαν νάρισσαν παραποτόνες δέλλη.

— "Αλήθεια, δέντρο Λέσβα, την Κανέττα καὶ τὰ Πέντε Πηγάδια.

— Διότι οι πιληποτιστόλες πάραστασι την Κανέττα καὶ τὰ Πέντε Πηγάδια.

τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἄλλη τῆς σκλαβουμένης Πατρίδας!

— Τί μεγάλη μέρα!

— Δοξασμένος νόνα δό Κύριος!

Μὲ τέτοιες κοινέντες ὁ κύριος ὅλος μπήκε στὸ χωριό καὶ κάθε φαμίλια πήγανε στὸ σπίτι της. Ἡ αὐλές τῶν σπιτῶν φεγγούδολούσαν ἀπὸ τῆς φυσιαρίδες τῶν ἀφινῶν ποὺ στριμογόνιζαν ἀπάνω στὴ θάλασσα.

“Οταν ὁ γεροποιοεστός ἔφτασε στὸ σπίτι του, βρήκε στὴν αἰλλόθυρα τὴν γηρή μὲ τὸ στονφέρι στὰ χέρια νό τε πεμψέν. Μόλις τὴν εἰδὲ σύγχρονα ἀπάνω τῆς νό της τὸ πάτο.

— Τ’ ἀγνή πρότα! τοὺς φονᾶσσει ἡ γηρά.

— Μιοράς ἔνα ἀρνί μονάχα γνοφένες, κοντή; τῆς λέει ὁ προεστός. Ἐγὼ τέτοια μέρα σαφάνι μὲ τὸ κοπάδι καὶ καθώ καὶ τὸ σπίτι μ’ ἀζώνα!

Καὶ σαν νό προσθάλιθρε τὸν ἀπάντητη τῆς γηρᾶς, ἔκοψε τὴν ἄγγον του, ποὺ εἶχε ἀνεβῆ στὸ σπίτι:

— Όρε Κίτσο! Κίτσο ώρε!

— Οφες, παπού! τοὺς ἀπόλογηθήκε τὸ παΐδι, παλληράφι ὡς δεκτοσάρων—δεκατέντε χρονῶν.

— Νά πεπατήτης, ώρε, στὴ στάνη καὶ νά ζεκόψῃς δεκατέντε ὡς τίσον ἀρνά καὶ λά. Γηρόρα!... Ἀράνια ἐδῶ είσαι!...

Τὸ παΐδι λέασσος σάνι ἀλάτι στὴ στάνη, ἀλλὰ ὁ γεροποιοεστός, θέλοντας νὰ δεῖξῃ δηλὶ τὴν γαρί της καοδιᾶς του, φώναξε τὸ διαλαλήτη τὸν χωριό:

— Κουμοϊδὲ Νάσιο! Νάσιο ώρεεε!

— Εφτασα, υπάρκησα, ἀπόλογηθήκε μά ωφωνή ἐκεὶ γύρω ἀπὸ τὰ σπίτια.

— Νά βγης, ώρε, στὴ γάρη καὶ νά διαληφῆς στὸ χωριό πῶς ὅποιος δὲν ἔχει ἄρνησθη στὸ σπίτι μου νά πάρῃ!...

Η γηρά ὄντως μὲ δηλὰ αὐτὰ ποὺ γίνονται, κραυδοῦσε τὸ στονφέρι μὲ τὰ δύο τῆς τὰ χέρια καὶ δὲν τοδίνε, πρὶν τῆς φέρουν πρότοις τέλ’ ἀρνία.

— Δέν τὸ δίνοι ἀζόμα, ξέλεγε, θέλιο τ’ ἀρνί πρώτη!

Τοῦ Νάσιον ἡ φωνὴ ζεχύθηκε σ’ ὅλο τὸ χωριό, σὰν δηματὸς βροχῆς, καὶ δηλὶ δὲν είχαν ἀρνί ἔτερες στὸ σπίτι τοῦ προεστοῦ. Ἐτρέζαν ἀσώμα καὶ ἀπότι, ποὺ εἶχαν, ὅπι για νά ζητήσουν καὶ αὐτοὶ, ἀλλὰ για νά ίδονται μὲ τὰ μάτια τους τὸ φυρικό τοῦ προεστοῦ. Δὲν πέρασε πολλή ώρα καὶ νά σου, ἔφτασε καὶ δό Κίτσος μ’ ἔνα κοπάδι ἀρνία.

— Τὸ καλύτερο τῆς γηρᾶς! φώναξε ὁ προεστός, καὶ στὴ στάνη ὁ πατικίδης ποὺ ἔρχονταν μαζὶ μὲ τὸν Κίτσο ἀπάτησε ἀπὸ τὸ λαιόν μὲ λάγιο ἀρνί μὲ μιὰ βούλα σπότη στὸ μέτωπο, σάν τὸν αγερινό, ποὺ ἦταν μά δύρινο βγαλμένος ἔκεινη τὴν ώρα.

Η γηρά μὲ τῶνα χέρι ἀρρεάσε τέ ἀρνί καὶ μὲ τ’ ἄλλο τρεμάμενο ἔδιε τὸ στονφέρι στὸ προεστό, καὶ στὴ στάνη ὁ πατικίδης ποὺ ἔρχονταν τὰ χέρια, ἀπὸ φύση μην ἵταν φέματα τὸ τάξιδι. Υστερό! ἀπὸ τὴν γηρά, πληρά μὲτα ἀρνί δυοι δὲν είχαν καὶ δηλὶ ὅποιος εἶπε στὴ γηρά :

— Γεράπτε εἶν, ώρε;

— Γενιότι! Οπού τόχει ἀφίρει δό μακαρίτ’!

— Μορφέ, εἶν, ἀπέρνα πέντε χρόνια ἀπὸ τότε. Φοβοῦμαι μὴ δὲν πάγια καὶ γερουπατισθῶ!

Σημένει τὸ λίκον καὶ λέει:

— Χριστός ‘Ανέστ’, ώρ’ ἀδέρφια! Χριστός ‘Ανέστ’! Καλῶς μᾶς ἡρθ’ ἡ λεπτεριά!

Τὸ παλιοντόνερο βρόντησε καὶ ἐτράντησε τὸ χωριό καὶ μὲ τὸ βούνονταν τοῦ σουράτηκε κάπως καὶ ἔποιος τῆς φύγος!

Ρίχνονταν ἀσάνων τὸν δικοὶ καὶ ξένοι, φέρονταν ἀναμμένα δαδιά, τοῦ πλιγούντων νερό, τίποτε. Είχε ζεψηκοίσει, τὸν είχε σκοτώσει ἡ γηρά!....

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΔΗΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

‘Ο σύγχρονος πολὺ νευρικός. ‘Η σύγχρονος πολὺ ἀκατάστατη. ‘Ο σύγχρονος μάχενται νά βρῃ ἔνα μαντήλι μεσ’ στὴν ντούλαστα καὶ δὲν τὸ βρίσκει.

— Μά αὐτὴ ἡ ἀκαταστασία, ἀγαπητή μουν, είνε ἀκατανόητη. Είνε ἀδύνατον νά βρω τὰ πράματά μου... Φαντάσουν έξαφα διὰ αὐτοὶ πετεντίες καὶ χρειάζονται τὴν ἀστρονομίαν για νά πάμ σ’ ἔνα χρονό... Ποὺ δά τὴ βρω;...

— Τί νά σου πῶ, πεθερέ μουν. Βγήκα γελασμένος στὸ γάμο μουν. Ή κόρη σου ἔχει ένα σωρὸ ἐλαττωμάτα. Είνε γκρινιάρα, πεισμάταρα, γλυκοστού...
— Έχεις δίκιο, γαμπρέ μουν. Γι’ αὐτὸ καὶ έγδ... τὴν ξεφροτάθηκα!...

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΤΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟ

Τὸ ἐνθύμια τοῦ σκοτωμένου στρατιώτη. Η ἑορτὴ τοῦ λεχαγεύ καὶ τὰ δώρα τῶν στρατιωτῶν του. Η πρεσφώνησις τοῦ Σενιλέ. Πῶς πεδάνευν εἰς ἥρας. Μιά πρόσληψις. Ο πλαχινός τραυματίας συγχινεῖται. Τὸ λάζημα τοῦ πετεινού. Πῶς ὁ νεαρός λεχίχας πέθανε εύχαριστημένος κ.τ.λ.

Σὲ μᾶ μάχη τοῦ μεγάλου πολέμου, κάπως Γάλλος στρατιώτης τραυματίστηκε σοθαρά καὶ μετεφέθη στὸ πλησίεστερο φυσιοφεγγεῖο. Τὴν ἄλλη μέρα προσεβίληθη ἀπὸ βρογχοτεινωμάνιο, ποὺ τοῦ προκάλεσε διηντό πυρετό καὶ πέθανε.

Λίγες διῆρες πρὶν ἀπὸ τὸ θάνατό του, κάλεσε κοντά του ἓνα συνάδελφό του καὶ σηματωτάτη του καὶ τοῦ εἰτε:

— Φύλε μου, πεθανόντας ευαγγιστήμενός, αὔριο προσέφερα τὴ ζωὴ μου στὴν πατρίδα... Θέλω νά μὲ θάψετε μὲ τὴ στολὴ μου... Τὸ πατριό μου ὅμως νά τὸ πάρης καὶ νά τὸ στείλης στὸν ἀδελφό μου γιά ενύμων. Επίσης νά κόψης τὸν κουμάτη τοῦ μανδιά μου καὶ νά τὰ μοιράσης στὸν φίλον μου. Δεν ἔχω τίποτε ἀπό λόγον της ἀφράτης, ἀλλ’ αὐτά είνε τὰ φωτιστερά εὐθύνηα ποὺ μετορθοῦν νάχονται ἀπό μένα...

Μιά μέρα ὁ διοικητής κάπων λόχου τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ γιώρταζε. Οι ἄνδρες του, ποὺ τὸν ἀγάπανταν πάλια πολύ, ἀνέθεσαν στὸν ἐνύφωνταστερού μὲτ’ αὐτούς, ἔνα φαγάριο ὀνομαζόμενον Ζενιλέ, νά τὸν προσφωνήσῃ ἐξ μέρους δώλων.

— Υπολοχαγέ μουν, ἀρχισε νά λέπῃ δέν έχονται σαν σάς ποσοφέρουμε ἀνθοδέσμου γιά τὴν ὀνομαστική πορτή σας, γιατὶ ἀπλούστατα ἐδόν γύρω δὲν ἐπάρχουν ἄνθη. Ή καρδιά μας ὅμως είνε γιὰ σάς... περιοδιά!...

Ο λοχαγὸς ἐγέλασε μὲ τὸ φιλοφρόνητον ξενιτού στρατιώτου καὶ εὐχαριστησε δώλων τοὺς ἄνδρας του.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἡμέρας ἔχεινης ἔγινεν ἀρκετές μικροστυγχρονίες, ή δύοπες ἀπόποιστας στην πόλη τῶν έξιτων στρατιώτων εἴτε οι ποσοφέρουμε ἀνθοδέσμους ὅπερα τῶν τάφων.

Σὲ μᾶ ἀπ’ αὐτές δὲ λοχαγὸς εἶδε τὸ Ζενιλέ νά φτάνῃ ἀπὸ τὸ γειτονιό δάσος, φεγγοντας δώδεκα Γερμανούς αἰχμαλώτους στὴ γωμαρή.

“Οταν ἐπλησίασαν ἀρκετά, ὁ λοχαγὸς ἔτρεζε στὸν πόδετη τὸ γεννώντα τοῦ στρατιώτη:

— Τα ἄνθη σου, Ζενιλέ, δὲν είνε ώρα. Έν τοῖς είμα τέλαρηστημένος ἀπὸ τὴν ἀνθοδέσμη σουν καὶ δὲν δεχόμουν μάλιστα πρόθιμα μᾶς τέτοια κάθετα μέρα...

“Ενας νεαρός Γάλλος λοχίας, τραυματισμένος βαρεά, βρισκόταν στὶς τελευταῖς σταγμές του. Μόλις ἐνύχιωσε, ἀν καὶ κατάστασις δὲν ἐπιδεχόταν κομματά βετλίων, ἔμεινε ἀγρυπνος, μὲ τὴν ἐλπίδα δην, ἀν ἡ αὐγὴ τὸν έθρωσε τὸν ζωτικόν, σηματώντας τὸν σαρκόντανον.

Γι’ αὐτὸ γινοντος κάθε τόσο στὴν νοσοκόμων του καὶ τὴ φωτιδία της ὥρα μάχης. Κατά τὰ μεανήστα κατεληφθῆ ἀπὸ μᾶς τρομερὴ δύστηνα, δώλα χωρίς νά ζάση ἀσύμια τὸ θάρρος του, φάστηρας!

— Ελες τέσσερες ή δύο;

— Πλησιάζει, παύδι μουν, τοῦ ἀπάντητης ή νοσοκόμη. Κάνε λέγο πονάριόν σουν καὶ θύ γλυτώσθης...

“Έξαρνα ὅμως τὸ έτοιμοθάνατο παλληράρι φυριεύτηκε ἀπὸ τὸ προσθήμηα τοῦ θανάτουν καὶ ἀρχίσε νά κλαί.

— Μά δὲν ηταν τέσσερες. Έποφετε νά λαλήση ὁ πετεινός. είτε μὲ παραπάνω.

Τότε ἔνας τραυματίας, ποὺ βρισκόταν στὸ διπλανὸ κρεβετάτη, ἀκούσει τὰ τελευταῖς του λόγια καὶ συγκινήθηκε. Σηκώθηκε λοιπόν, φύρεται τὸ πανταλόνι του καὶ χωρίς νά προσένιστη τὸν παραμυθό θόρυβο. Βγήκε έξω.

“Υστερό! ἀπὸ τὸ τρία λεπτά μάκρη έξαρνα ἔνας πετεινός. Τὸ λάζημα του ήταν λίγο βραχνό καὶ έμουαζε κάπως μ’ ἀνθρώπινη φωνή.

‘Ο νεαρός λοχίας ὅμως ἀνάτενεις μὲ τὴν ανακούφιση καὶ γυρνούντας ποὺς τὴ νοσοκόμων του τῆς είτε:

— Ακούτε:

— Μά έγω ουσ τὸ είπα, παιδί μουν... Ή ώρα είνε τέσσερες... Δὲν έχεις πειά κανένα φόδο...

Και δὲ πληγωμένος λοχίας ξεψύχησε μὲ τὸ χαμόγελο στὰ κεῖλη.